

Brusel 19. února 2026
(OR. en)

6172/26

UEM 74
ECOFIN 173
SOC 67
EMPL 26
COMPET 168
ENV 107
EDUC 40
RECH 55
ENER 55
JAI 178
GENDER 12
ANTIDISCRIM 13
JEUN 23
SAN 78

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Aspekty zaměstnanosti a sociální aspekty doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny na rok 2026 – <i>schválení</i>

1. Dne 25. listopadu 2025 předložila Komise podzimní balíček evropského semestru 2026, včetně úvodního sdělení, zprávy mechanismu varování, návrhu společné zprávy o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu. Stejně jako v předchozím roce zahrnuje balíček rovněž návrh doporučení Rady týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, jehož cílem je lépe integrovat eurozónu a vnitrostátní rozměry správy ekonomických záležitostí EU.

2. Předsedové výborů (Výboru pro zaměstnanost, Výboru pro sociální ochranu a Výboru pro hospodářskou politiku ve složení ministrů eurozóny) spolupracovali na koordinovaném příspěvku.
3. Aspekty doporučení pro eurozónu týkající se zaměstnanosti a sociální oblasti jsou obsaženy v **doporučení č. 5, jakož i v 9. a 10. bodě odůvodnění**.
4. Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu doporučení projednaly na zasedání konaném dne 9. prosince 2025 a dohodly se na několika změnách znění Komise, na nichž se následně shodly Hospodářský a finanční výbor a Pracovní skupina pro Euroskupinu.
5. Výbor stálých zástupců (část I) se vyzývá, aby návrh doporučení předložil ke schválení Radě pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele na zasedání dne 9. března 2026.
6. Znění by mělo být formálně přijato poté, co je v březnu 2026 potvrdí Evropská rada.

Změny v příloze oproti doporučení Komise (obsaženému v dokumentu 16145/25), pokud jde o záležitosti v působnosti Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO), jsou vyznačeny **tučně** a vypuštěný text symbolem [...].

Znění uvedené v příloze této poznámky odpovídá změnám schváleným Radou ECOFIN na zasedání dne 17. února 2026¹.

¹ Dokument 5732/26. Rada ECOFIN rovněž schválila vysvětlující poznámku k této otázce (dokument ST 5991/1/26 REV 1).

Návrh DOPORUČENÍ RADY
týkajícího se hospodářské politiky eurozóny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 136 ve spojení s čl. 121 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97², a zejména na čl. 3 odst. 3 písm. a) uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy³, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

² Úř. věst. L 1263, 30.4.2024, s. 1.

³ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny je nedílnou součástí ročního cyklu makroekonomické koordinace. Poskytuje členským státům eurozóny pokyny přizpůsobené konkrétním výzvám, kterým čelí hospodářská a měnová unie.
- (2) Doporučení slouží jako nástroj, který pomáhá vymezit politickou agendu Euroskupiny a podporuje politickou debatu o otázkách společného zájmu, čímž přispívá k soudržnosti a sbližování politik Unie a členských států. Díky společnému chápání hlavních politických priorit přispívá k účinnější koordinaci politik, posiluje odolnost a zlepšuje schopnost eurozóny reagovat na vnější šoky a zároveň využívá příležitostí pro udržitelný růst podporující začlenění, zajišťuje stabilitu a usnadňuje přechod na dekarbonizovanou a digitální ekonomiku.

- (3) Eurozóna čelí globálnímu prostředí, které je nejistější než kdykoli v uplynulém desetiletí. Geopolitické napětí, zejména pokračující útočná válka Ruska proti Ukrajině, jež má dopad na regiony na východní hranici EU, a vznik roztržštěnějšího, multipolárního světového řádu mění obchodní a finanční toky. Jednostranné přístupy hlavních partnerů, zejména v oblasti obchodu, zneklidnily trhy a vyvolaly otázky ohledně spolehlivosti dlouhodobých mezinárodních rámců. Tento vývoj na jedné straně představuje vnější šoky, které narušují globální dodavatelské řetězce a způsobují nestabilitu v oblasti obchodu a kapitálových toků a na trzích s energií. Na straně druhé zdůrazňuje význam hospodářské bezpečnosti a otevřené strategické autonomie jako klíčových složek ekonomické odolnosti a upozorňuje na naléhavou potřebu investic do kritických kapacit a oběhovosti. Cenný rámec pro hodnocení výzev i příležitostí poskytuje v této souvislosti Kompas konkurenceschopnosti⁴ – strategická iniciativa Evropské komise. Vymezením tří prioritních oblastí – odstranění rozdílů v oblasti inovací, dekarbonizace ekonomiky a snížení strategické závislosti – naznačuje, kam musí Unie a eurozóna soustředit své úsilí, aby v tomto rychle se měnícím světě zajistily prosperitu. Aby bylo možné nově vznikajících příležitostí využít, jsou zapotřebí progresivní politiky, užší koordinace mezi členskými státy a opětovné zaměření se na inovace. Odstraňováním strukturálních slabin a prohlubováním jednotného trhu při současném posilování evropské bezpečnosti a otevřené strategické autonomie mohou Unie a eurozóna proměnit vnější tlaky v hnací sílu dlouhodobé odolnosti a globálního vlivu. Mobilizace soukromých a veřejných investic má navíc zásadní význam pro podporu růstu produktivity a dosažení cílů EU.

⁴ Dokument COM(2025) 30 final.

- (4) Ekonomika eurozóny je i nadále odolná. Hospodářský růst v roce 2025 překonal očekávání. Tento lepší než předpokládaný výsledek byl zpočátku způsoben prudkým nárůstem vývozu před očekávaným zvýšením cel, ale vyšší, než se očekávalo, byly také investice do zařízení a nehmotných aktiv. Eurozóna jako jedna z nejotevřenějších velkých ekonomik světa pocítí tlak zvýšených omezení a napětí v celosvětovém obchodě. V důsledku toho je a podle očekávání i nadále zůstane hlavním motorem růstu domácí poptávka, která se opírá o silný trh práce, rostoucí reálné příjmy a obecně příznivé podmínky financování. V roce 2026 bude hospodářská činnost pravděpodobně i nadále omezena slabší zahraniční poptávkou v důsledku obchodních omezení a přetrvávající globální nejistoty. Celkově se podle podzimní prognózy Komise očekává, že reálný HDP v eurozóně vzroste v roce 2026 o 1,2 %. Výhled růstu je i nadále velmi nejistý a převažují rizika nepříznivého vývoje.
- (5) Inlace v eurozóně nadále zpomaluje. Od jara 2025 se inflace drží na úrovních, které zhruba odpovídají cenové stabilitě. Celková inflace (měřená HISC) dosáhla v prosinci 2025 úrovně 1,9 %, zatímco jádrová inflace (bez cen potravin a cen energií) zůstává vyšší a činí 2,3 %. Očekává se, že jádrová inflace zůstane omezena nedávným posílením eura, rostoucí konkurencí v oblasti dovozu a zmírněním růstu mezd. Zatímco v některých členských státech zůstává inflace vysoká, v eurozóně se inflace a její výhled v poslední době blíží cenové stabilitě, jak ji definuje Evropská centrální banka (ECB). V této souvislosti ECB zastavila cyklus uvolňování, který zahájila v červnu 2024. V období od června 2024 do roku 2025 byla sazba vkladové facility snížena celkem o 200 bazických bodů, takže klesla na 2 %. V důsledku toho se základní úrokové sazby v eurozóně v současnosti pohybují blízko většiny přirozené sazby. Pokud jde o budoucí vývoj, Komise předpokládá, že celková inflace v roce 2025 dosáhne výše 2,1 % a v roce 2026 pak 1,9 %. Rizika týkající se výhledu inflace jsou celkově vyrovnaná, přičemž většina ukazatelů dlouhodobějších inflačních očekávání se nadále pohybuje kolem 2 %, což napomáhá stabilizaci inflace kolem cílové hodnoty. Z toho vyplývá, že politika ECB byla důvěryhodná, ukotvila očekávání a nasměrovala inflaci zpět k cenové stabilitě.

- (6) V uplynulých letech došlo k významnému zlepšení fiskální pozice eurozóny jako celku: od roku 2020 do roku 2024 klesl průměrný schodek ze 7,0 % HDP na 3,1 % HDP, zatímco poměr dluhu k HDP se snížil o 10,1 procentního bodu a v roce 2024 dosáhl 88,1 % HDP. Do budoucna fiskální výhled ukazuje na mírné zhoršení, přičemž se očekává, že schodek vzroste v roce 2025 na 3,2 % HDP a v roce 2026 na 3,3 % HDP, a to v důsledku rostoucích výdajů na obranu, jakož i pokračujícího růstu úrokových výdajů a určitých výpadků příjmů. Předpokládá se, že míra zadlužení se v roce 2025 zvýší na 88,8 % HDP a v roce 2026 na 89,8 % HDP, což odráží méně příznivý diferenciál úrokových sazeb a růstu a přetrvávající primární schodky. Nastavení fiskální politiky zůstane podle předpokladů během prognózovaného období v EU i v eurozóně obecně neutrální, ačkoli mezi jednotlivými členskými státy se značně liší. Nastavení fiskální politiky určují fiskální cesty, které doporučila Rada v souladu s rámcem Unie pro správu ekonomických záležitostí, dopad Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) a dalších fondů EU a případně dočasná flexibilita, kterou umožňuje národní úniková doložka s cílem usnadnit přechod k vyšším výdajům na obranu.

- (7) Proměna evropského bezpečnostního prostředí vede k podstatnému zvyšování výdajů na obranu a bezpečnost v celé Unii. Rada toto úsilí podpořila tím, že na základě fiskálního rámce EU aktivovala na období 2025 až 2028 národní únikové doložky pro prozatím [třináct] členských států eurozóny, které o to do prosince 2025 požádaly. Komise a vysoká představitelka zveřejnily bílou knihu o budoucnosti evropské obrany 2030⁵ spolu s plánem ReArm Europe, který poskytuje členským státům finanční možnosti pro posílení obranných schopností a infrastruktury, mimo jiné nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE)⁶, jehož prostřednictvím poskytne EU členským státům až 150 miliard EUR ve formě půjček na podporu investic do obrany. Tento nový nástroj je mezi členskými státy, které projevíly zájem o účast, velmi žádaný. Výdaje na obranu jsou v jednotlivých zemích stále nerovnoměrné a někdy se výrazně soustřeďují na personální náklady, přičemž evropský obranný průmysl je roztříštěný. Na straně poptávky omezují efektivitu a schopnost rychlého navýšení výroby závislost na systémech dodávaných z mimoevropských zemí a dlouhé vývojové cykly. Rozšíření evropské výroby, prohloubení spolupráce mezi členskými státy a zvýšení podílu vojenského materiálu, který je navrhován a vyráběn v Evropě, bude vyžadovat odstranění stávajících omezení a další integraci trhu s obranným vybavením. Tento proces může přinést krátkodobý až střednědobý makroekonomický stimul, pokud se při zadávání veřejných zakázek budou využívat evropské průmyslové kapacity, zatímco jeho velký inovační potenciál poskytuje příležitost pro dlouhodobé přelévání produktivity, zejména v případě společné organizace.

⁵ Bílá kniha o budoucnosti evropské obrany 2030.

⁶ Dokument COM(2025) 122 final.

- (8) Celková fiskální pozice v eurozóně zůstává pod tlakem, přičemž v několika členských státech jsou schodky veřejných financí a míra zadlužení stále vyšší než před pandemií a nepředpokládá se, že by se v nejbližších letech snížily. Dodržování fiskálních cest doporučených Radou za účelem zachování udržitelnosti dluhu bude muset jít ruku v ruce s uvolněním prostoru v souvislosti s tlaky na výdaje vyplývajícími z potřeby zlepšit obranné schopnosti, posílit konkurenceschopnost, mimo jiné podporou inovací, a zvýšit investice do strategických priorit, včetně investic do kritických kapacit a infrastruktury, jakož i prostoru pro rozpočtové náklady spojené se stále častějšími událostmi souvisejícími se změnou klimatu a zhoršováním stavu životního prostředí, přičemž způsobené ztráty pokrývá v mnoha zemích soukromé pojištění jen v omezené míře. Tyto významné a vzájemně si konkurující potřeby výdajů si budou žádat postupnou změnu priorit veřejných výdajů, přijetí opatření k omezení růstu nákladů na stárnutí obyvatelstva, zlepšení kvality výdajových programů a prozkoumání možností mobilizace dodatečných příjmů. Pro zajištění spravedlivých a efektivních daňových systémů je i nadále důležité snižovat daňové deficity zlepšením dodržování daňových předpisů, mimo jiné prostřednictvím digitalizace, zamezením vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům a bojem proti agresivnímu daňovému plánování. Zdravé veřejné finance a udržitelný růst by podpořilo rozšíření daňové základny a přechod k daním, které méně poškozují růst, jakož i lepší pobídky k práci a sladění daňových strategií s širšími politickými cíli. Výdaje by mohly být mnohem efektivnější a více zaměřené na politické priority, pokud by se důsledně využívaly přezkumy výdajů, analýzy nákladů a přínosů a nástroje sestavování rozpočtu podle výkonnosti. Další fiskální prostor by mohlo poskytnout zejména větší využívání soukromého pojištění ztrát souvisejících s klimatem. V roce 2025 bylo v pravidlech pro přezkum politiky soudržnosti EU v polovině období rovněž zdůrazněno několik oblastí (obrana a bezpečnost, konkurenceschopnost a dekarbonizace, energetická transformace, cenově dostupné bydlení, opatření týkající se vody a výzvy, kterým čelí regiony na východní hranici), jež byly označeny za strategické priority EU. Přeprogramováním operačních programů a mobilizací dostupných zdrojů by se umožnily dodatečné investice do těchto oblastí. K produktivitě a udržitelnosti veřejných financí by mohlo významně přispět i zlepšení efektivnosti veřejných investic prostřednictvím řádného střednědobého a dlouhodobého plánování, účinné koordinace mezi jednotlivými oblastmi politiky a úrovněmi veřejné správy, důsledného hodnocení projektů a synergie se soukromým financováním.

- (9) Trh práce v eurozóně zůstává silný navzdory nedostatku pracovních sil, který se sice zmírňuje, ale zůstává značný. Nezaměstnanost se pohybuje **kolem** historicky nízkých úrovní a v polovině roku 2025 činila **6,4** %. Růst zaměstnanosti zpomalil, **ale** nadále jej podporuje rostoucí účast na trhu práce a [...] migrace **ze zemí mimo EU**. V několika členských státech přispěla od roku 2021 k růstu zaměstnanosti nejvýznamnější měrou čistá migrace. Řízená legální migrace pomohla zmírnit nedostatek pracovních sil v určitých odvětvích a vyvážit nepříznivý demografický vývoj. Zároveň přetrvávají značné rozdíly mezi jednotlivými skupinami obyvatel. Výhled na rok 2026 naznačuje, že růst zaměstnanosti bude dále zpomalovat a nezaměstnanost zůstane nízká, avšak s přetrvávajícími rozdíly mezi členskými státy a regiony. Větší obchodní omezení a přetrvávající nejistota by mohly nepříznivě ovlivnit růst, a tedy i zaměstnanost, a to z důvodu vyšších vývozních cel i zvýšené globální nejistoty. Růst nominálních mezd se po období rychlého růstu zmírňuje. Roční růst náhrad na jednoho zaměstnance v eurozóně dosahoval v první polovině roku 2025 hodnoty 3,9 %, což je méně než průměrných 4,5 % v roce 2024. Vzhledem k poklesu inflace se reálné mzdy v první polovině roku 2025 zvýšily o 1,7 % a do poloviny roku 2025 se kupní síla mezd v celé eurozóně vrátila na úroveň roku 2019. Do budoucna se očekává další postupné zmírňování růstu sjednaných mezd.

- (10) Závažnou výzvu pro řadu evropských odvětví i hospodářství jako celek nadále představuje nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků v kombinaci s demografickými tlaky. Dynamiku trhu práce ovlivňuje také probíhající přechod na digitální (v souladu s politickým programem Digitální Dekáda⁷) a dekarbonizované hospodářství, který vytváří nové příležitosti **a zároveň mění potřeby trhu práce v souvislosti s některými druhy dovedností a pracovních míst**. Příprava pracovníků na tento přechod vyžaduje trvalé úsilí o prohlubování dovedností a změnu kvalifikace, přičemž rovněž musí dojít k užšímu sladění politik trhu práce, vzdělávání a poskytování odborné přípravy s poptávanými dovednostmi. Dobré základy pro rozvoj dovedností pomáhá vytvářet také zlepšení osvojování základních dovedností již od útlého věku. Řešení velkých regionálních rozdílů v dovednostech a investicích do lidského kapitálu bude přínosem pro pracovníky a posílí jednotný trh. Větší důraz na vzdělávání a odbornou přípravu v oborech STEM (přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika), tedy v oborech, kde je nedostatek pracovníků, **při současném řešení genderových stereotypů** je rovněž nezbytný pro udržení konkurenceschopnosti, připravenosti a vedoucího postavení v oblasti technologií. Účast na **trhu práce** a zaměstnanost by podpořilo posílení pobídek k práci přesunutím daňové zátěže směrem od zdanění práce, mimo jiné prostřednictvím cílených reforem daňového systému a systému sociálního zabezpečení, jakož i zlepšení pracovních podmínek v některých odvětvích. Nabídku pracovních sil a inkluzivnost by dále posílilo usnadnění začleňování nedostatečně zastoupených skupin (včetně žen, mladších a starších pracovníků, **osob s nízkou kvalifikací, migrantů, Romů a osob se zdravotním postižením**) na **trh práce**, které závisí na situaci dané země. Pro trvalou prosperitu Unie má zásadní význam účast a uplatnění mladých lidí na trhu práce. Klíčem k sociální soudržnosti jsou zároveň snižování chudoby, **rovněž u dětí**, a podpora zranitelných domácností prostřednictvím přiměřených a udržitelných systémů sociální ochrany a začleňování, včetně zlepšení přístupu ke službám péče a k cenově dostupnému a přístupnému bydlení, **jakož i podpora přechodů na trh práce**. Pro udržení konkurenceschopnosti eurozóny a její odolnosti vůči strukturálním změnám má i nadále zásadní význam vytváření kvalitních pracovních míst a podmínek pro změnu zaměstnání, jakož i zajištění účinného zapojení sociálních partnerů do tvorby politik

⁷ Politický program Digitální Dekáda poskytuje společný, právně závazný rámec pro řízení digitální transformace EU do roku 2030. Stanoví společné cíle a priority EU, které jsou považovány za zásadní faktor pro podporu konkurenceschopnosti, odolnosti a technologické suverenity Evropy.

a posílení sociálního dialogu. Toto úsilí pomohou podpořit iniciativy v rámci unie dovedností⁸ a Plánu pro kvalitní pracovní místa⁹.

⁸ Dokument COM(2025) 90 final.
⁹ Dokument COM(2025) 959 final.

- (11) Řešení strukturálních nedostatků má zásadní význam pro umožnění silnějšího a udržitelnějšího hospodářského růstu v Unii a eurozóně a pro zlepšení celkové konkurenceschopnosti a odolnosti. Růstový potenciál EU je omezen tím, že produktivita roste převážně v oblasti středně technologicky náročné výroby a služeb s nízkou kvalifikací, zatímco USA zaznamenaly výraznější rozvoj v oblasti inovativních odvětví s vysokou kvalifikací, jako jsou IT služby. Posílení evropské schopnosti inovovat a konkurovat v celosvětovém měřítku vyžaduje mobilizaci zdrojů dostupných ve všech regionech EU a převedení silného výzkumného potenciálu do technologií a výrobků, které lze uplatnit na trhu. To vyžaduje vyšší investice do výzkumu a vývoje (VaV) a znalostí, silnější vazby mezi výzkumem a průmyslem, hlubší inovační ekosystémy, do budoucna zaměřenou strategii EU k přilákání talentů a zajištění růstu rozvinutého odvětví oběhového hospodářství. Klíčový nástroj k posílení inovací přitom představuje jednotný patentový systém. Program InvestEU¹⁰ zároveň mobilizuje velké objemy veřejných a soukromých investic, včetně investic do vývoje a zavádění inovací, a Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP)¹¹ je důležitým nástrojem pro směřování prostředků do strategických technologií. Ekosystém rizikového kapitálu v EU zůstává i přes nedávná zlepšení roztržštěný a podkapitalizovaný, zejména pokud jde o investice do scaleupů. Navýšení soukromého dlouhodobého rizikového kapitálu, mimo jiné prostřednictvím pokroku na cestě k unii úspor a investic a trvalé podpory prostřednictvím veřejných politik, je rovněž důležité pro rozšíření inovací a podporu výzkumu a vývoje na evropské úrovni. To vyžaduje rovněž opatření, která usnadní přístup malých a středních podniků ke kapitálu a inovačním sítím, neboť tyto podniky představují významnou část výrobní struktury eurozóny. Brzdou růstu a konkurenceschopnosti Evropy jsou také strukturálně vyšší náklady na energie. Cílem Akčního plánu pro cenově dostupnou energii je snížit ceny energií a dále snížit závislost na fosilních palivech. Za tímto účelem je nezbytně nutné dokončení energetické unie, elektrifikace, energetická účinnost, urychlené zavádění energie z obnovitelných zdrojů a čisté energie, zlepšení kapacity sítě včetně přeshraničních propojení a efektivní využívání stávajících propojení, infrastruktura inteligentních sítí a větší flexibilita energetického systému.

¹⁰ Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30.

¹¹ Úř. věst. L, 2024/795, 29.2.2024.

- (12) Pro investice, odolnost a produktivitu jsou nezbytné dobře fungující trhy se zbožím a pracovní a finanční trhy. Mobilizace zdrojů pro odvětví s vysokým potenciálem růstu produktivity vyžaduje odstranění překážek, které brání přerozdělování kapitálu a pracovních sil, včetně usnadnění činnosti startupů a scaleupů. Přestože jednotný trh významně přispívá k blahobytu a konvergenci Evropy, zůstává neúplný – zejména v oblasti služeb, digitálních technologií a energetiky – kvůli vnitřním překážkám, rozdílům v právních úpravách, složitým postupům a nedostatkům v oblasti provedení ve vnitrostátním právu.
- V květnu 2025 Komise zahájila novou strategii pro jednotný trh¹², kterou doplní připravovaný Plán pro jednotný trh do roku 2028, s cílem snížit existující překážky, zabránit vzniku nových překážek a sladit jednotný trh se strategickými cíli Evropy. Nad rámec jednotného trhu by ke zvýšení produktivity v členských státech mohla přispět i podpora příznivého podnikatelského prostředí s důrazem na zjednodušení, snížení administrativní zátěže a posílení řízení politik v oblasti produktivity prostřednictvím silnějších vnitrostátních rad pro produktivitu. Ve stávajícím kontextu geoeconomické roztříštěnosti by navíc mohla podpora silných obchodních a finančních vztahů s podobně smýšlejícími partnery přispět k udržitelnému růstu a investicím. Provádění strukturálních reforem, včetně reforem uvedených ve střednědobých fiskálně-strukturálních plánech, a reforem podporovaných z prostředků Unie, jako např. z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, pomáhají zvyšovat konkurenceschopnost členských států odstraňováním investičních překážek, zlepšováním podnikatelského prostředí a posilováním hospodářské stability.

¹² Dokument COM(2025) 500 final.

- (13) V EU existují značné úspory, které slouží k financování investic a strategických priorit. Eurozóna je čistým poskytovatelem kapitálu do zbytku světa, což je důsledkem trvale významného přebytku na jejím běžném účtu, avšak sama má značné investiční potřeby – mimo jiné v oblasti výzkumu a vývoje, čisté energie, přizpůsobení se změně klimatu a digitální infrastruktury, obrany a vesmíru. Cílem unie úspor a investic¹³ je zlepšit tok domácích úspor do domácích investic a zlepšit přístup evropských společností k financování v souladu s cíli prohloubeného a dobře fungujícího jednotného trhu. Jejím cílem je také poskytnout občanům více příležitostí k budování jejich bohatství prostřednictvím investic na kapitálových trzích, a tím mobilizovat úspory. To znamená posílit účast retailových investorů a jejich finanční gramotnost, mobilizovat rozsáhlý soubor aktiv institucionálních investorů v Evropě a rozšířit možnosti financování mimo bankovní sektor pro všechny podniky – včetně podpory startupů a scaleupů. Rovněž je třeba zabývat se roztržitostí kapitálových trhů, umožnit přeshraniční úspory z rozsahu a řešit administrativní zátěž prostřednictvím účinnějšího dohledu v rámci jednotného trhu a snížení doplňování nadbytečných požadavků na vnitrostátní úrovni (tzv. „gold-plating“). Tato agenda se opírá o trvalý pokrok v oblasti unie kapitálových trhů i bankovní unie. Prohloubením kapitálových trhů by retailoví i institucionální investoři, včetně systémů zaměstnaneckého a osobního penzijního pojištění, mohli získat přístup k rozmanitějším investičním příležitostem, aby bylo možné zvyšovat bohatství občanů a směřovat finanční prostředky do evropských podniků a infrastruktury. Dokončení bankovní unie dosažením dalšího pokroku ve všech jejích zbývajících prvcích v souladu s prohlášením Euroskupiny z června 2022 a podporou konkurenceschopného a dobře fungujícího bankovního sektoru by zároveň podpořilo integrovanější, stabilnější a efektivnější finanční zprostředkování ve všech členských státech, snížilo roztržitost a posílilo odolnost finančního systému. Při dalším a rychlejším pokroku směrem k dosažení unie úspor a investic mohou rovněž pomoci iniciativy členských států, jako je Evropská laboratoř pro konkurenceschopnost. Společně by tyto reformy umožnily eurozóně i celé Unii nasměrovat své bohaté úspory k produktivním investicím na domácím trhu a přeměnit tyto úspory v hnací sílu konkurenceschopnosti, inovací a bezpečnosti.

¹³ Dokument COM(2025) 124 final.

- (14) Euro hraje významnou roli jako regionální měna, kterou sousední ekonomiky hojně využívají k fakturaci a jako rezervní měnu, čímž slouží jako makroekonomická kotva pro stabilitu širšího evropského regionu. Je rovněž hojně využíváno evropskými vývozci a dovozci při jejich transakcích se zbytkem světa. Mezinárodní měnový a finanční systém zároveň prochází hlubokou změnou, která je způsobena geopolitickými otřesy, rostoucí multipolaritou a rychlými technologickými inovacemi. Zneužívání a hrozby zneužívání vzájemných hospodářských a finančních závislostí jako zbraně poukázaly na slabá místa ve finanční strategické autonomii Unie a eurozóny. Širší mezinárodní používání eura by podpořilo strategickou autonomii EU, snížilo náklady na financování a omezilo expozici podniků vůči riziku pohybu směnných kurzů, i když by potenciálně znamenalo novou odpovědnost za udržování mezinárodní makrofinanční stability. V této souvislosti by vývoj a přijetí digitálního eura – spolu s úsilím o zvýšení interoperability a zavedení domácích a regionálních soukromých platebních řešení a o prozkoumání možnosti vydávat stablecoiny denominované v eurech a emitované Evropskou unií a vyvinout tokenizované vklady – přispěl k posílení evropské měnové suverenity, čímž by se snížila závislost na mimoevropských finančních infrastrukturách a zvýšila odolnost a připravenost evropského finančního a platebního systému.

- (15) Finanční sektor zůstal odolný. Výsledky celoevropského zátěžového testu, který v roce 2025 provedl Evropský orgán pro bankovníctví, potvrdily, že evropské banky zůstávají odolné i v případě hypotetického výrazného hospodářského útlumu. Rizika pro finanční stabilitu jsou přesto zvýšená a zranitelnost přetrvává. V první polovině roku 2025 bankovní sektor v eurozóně i nadále dosahoval dobrých výsledků, které byly podpořeny silnou kapitálovou a likviditní pozicí a udržitelnou ziskovostí, a to navzdory oslabení globálních i domácích podmínek a poklesu úrokových sazeb. Ocenění bank od poloviny roku 2024 výrazně vzrostlo, přičemž kvalita aktiv se zatím drží na stabilní úrovni a podíl úvěrů se selháním je rovněž celkově stabilní. Mezinárodní prostředí je však stále více nestabilní. Globální politická nejistota a volatilní globální finanční podmínky zvyšují riziko korekce cen aktiv a obnovení tlaku na likviditu a trhy se státními dluhopisy. Banky i nebankovní finanční zprostředkovatelé mají významné expozice vůči odvětvím citlivým z hlediska obchodu, jako je ocelářství a výroba automobilů. Významným zdrojem zranitelnosti v případě, že nejsou přijata opatření k jejich zmírnění, jsou nesoulad likvidity a vysoká finanční páka v klíčových odvětvích nebankovních finančních zprostředkovatelů. Rostoucí propojení mezi bankami a nebankovními finančními zprostředkovateli spolu s významnými vazbami na jiné nebankovní finanční zprostředkovatele a trhy mimo EU zvyšují složitost a expozice, které v současné době nejsou dostatečně viditelné a sledované. Rizika v sektoru komerčních nemovitostí přetrvávají a vyžadují pečlivé sledování. Pozornost si zasluhuje také vývoj na trhu s bydlením, a to vzhledem k jeho vazbám na bankovní úvěry a soukromé zadlužení, jakož i na investice a hospodářskou činnost obecně. V situaci zvýšeného geopolitického napětí nadále roste význam kybernetických rizik jako klíčových míst provozní zranitelnosti, a to i pro banky. Rizika pro finanční sektor plynou také z expozic souvisejících s klimatem a životním prostředím. Proto bude zajištění finanční stability vyžadovat neustálou ostražitost, dohled zaměřený na budoucnost a posílení odolnosti ve všech segmentech finančního systému, a to i prostřednictvím vhodných záchranných sítí,

DOPORUČUJE členským státům eurozóny učinit v období 2026–2027 samostatně i kolektivně v rámci Euroskupiny tyto rozhodné kroky:

- 1) V zájmu zajištění udržitelnosti veřejných financí dodržovat doporučené dráhy čistých výdajů, včetně případné dočasné flexibility poskytnuté prostřednictvím národní únikové doložky pro výdaje na obranu. To by mělo vést k přiměřeně diferencované fiskální politice a k celkově neutrálnímu nastavení fiskální politiky v roce 2026.
- 2) Při respektování doporučených drah čistých výdajů provádět střednědobé fiskální strategie, které vytvoří prostor pro nezbytné výdaje spojené s obrannými schopnostmi a posílí konkurenceschopnost, inovace a investice do strategických priorit. Provést přenastavení priorit vnitrostátních rozpočtů ve střednědobém horizontu a přijmout opatření ke zvýšení účinnosti, efektivnosti, kvality a složení veřejných příjmů a výdajů, mimo jiné bojem proti agresivnímu daňovému plánování. Podporovat větší soukromé pojištění ztrát souvisejících s klimatickými jevy.
- 3) Řešit překážky týkající se obranného průmyslu, aby se v souladu s Plánem obranné připravenosti 2030 další veřejné výdaje promítly do včasných a účinných obranných schopností. Podporovat celounijní trh s obranným vybavením; podporovat společné zadávání veřejných zakázek, které pomáhá zvyšovat efektivnost a interoperabilitu a snižuje rozptýlenost.
- 4) Dokončit provádění národních plánů pro oživení a odolnost do 31. srpna 2026 a podporovat financování investic v následujících letech koordinací vnitrostátního a unijního financování. Zajistit čerpání dostupných finančních prostředků EU s využitím příležitostí identifikovaných v rámci přezkumu politiky soudržnosti v polovině období.

- 5) Podporovat prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovní síly s cílem zvýšit produktivitu a inovační kapacitu a podporovat strategická odvětví. Posílit politiky v oblasti vzdělávání a odborné přípravy za účelem zlepšení výsledků vzdělávání se zvláštním důrazem na základní a digitální dovednosti a zajistit lepší soulad mezi poptávkou po konkrétních kvalifikačních profilech a jejich nabídkou. Řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a velké regionální rozdíly v dovednostech a investicích do lidského kapitálu. Podporovat kvalitu pracovních míst a dále zvyšovat účast na trhu práce, a to i v případě skupin, které jsou na trhu práce zastoupeny nedostatečně. Přijmout opatření k usnadnění přeshraniční mobility na jednotném trhu a řízené legální migrace státních příslušníků třetích zemí v případě profesí s nedostatkem pracovních sil. Posílit pobídky k práci přesunutím daňové zátěže směrem od zdanění práce, mimo jiné prostřednictvím cílených reforem daňového systému a systému sociálního zabezpečení. Přijmout opatření v rámci boje proti chudobě a jejího snižování zajištěním a posílením přiměřených a udržitelných systémů sociální ochrany a začleňování, jakož i přístupu k cenově dostupnému, udržitelnému a kvalitnímu bydlení. Zajistit účinné zapojení sociálních partnerů do tvorby politik a posílit sociální dialog [...].
- 6) V souladu s vnitrostátními postupy a při respektování úlohy sociálních partnerů a sociálního dialogu¹⁴ posílit podmínky, které podporují udržitelný růst mezd, zejména u osob s nízkými a středními příjmy, v souladu s vývojem produktivity a s náležitým zohledněním rizik inflace a rozdílů v konkurenceschopnosti v rámci eurozóny.
- 7) Upřednostňovat veřejné investice a motivovat k soukromým investicím na podporu výzkumu a inovací, dekarbonizace průmyslu, čisté a cenově dostupné energie, ekologické a digitální transformace, ekonomické bezpečnosti a snižování strategických závislostí v hodnotových řetězcích. Podporovat přidělování zdrojů do odvětví a technologií s vysokým potenciálem růstu a posilovat inovační ekosystémy, mimo jiné posilováním vazeb mezi různými subjekty, jako jsou podniky, univerzity nebo výzkumné instituce, rozvíjením úlohy rizikového kapitálu při financování startupů a scaleupů a urychlením zavádění digitálních technologií a technologií s nulovými čistými emisemi a nízkými

¹⁴ Při přípravě podzimního balíčku 2026 obdržely Komise a Rada příspěvky od Evropské konfederace odborových svazů (EKOS) a sdružení zaměstnavatelů. Viz https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_cs.

emisemi. Zlepšit přístup podniků, zejména inovativních malých a středních podniků, k odpovídajícímu financování, mimo jiné i prostřednictvím rizikového kapitálu.

- 8) Odstranit stávající vnitřní překážky a rozdíly v právních úpravách na vnitrostátní úrovni, jakož i přetrvávající nedostatky v oblasti provedení ve vnitrostátním právu a v oblasti souladu s cílem prohloubit jednotný trh a zvýšit efektivnost a konkurenceschopnost podniků a jejich schopnost rozšiřovat svou činnost a expandovat v globálním měřítku.
- 9) Prosazovat zjednodušení regulace určením a snížením zbytečné zátěže a zajištěním přijetí transparentní, přiměřené a cílené legislativy, včetně účinného využívání dostupných nástrojů, jako jsou například veřejné konzultace a konzultace se zúčastněnými stranami v procesu tvorby právních předpisů, jakož i hodnocení právních předpisů ex post.
- 10) Rozvíjet evropskou unii úspor a investic v souladu se sdělením Komise z března 2025¹⁵ prostřednictvím společného úsilí na evropské a vnitrostátní úrovni, podporovat konkurenceschopné a dobře fungující kapitálové trhy a bankovní sektor s cílem mobilizovat evropské úspory k dlouhodobým investicím, zejména do odvětví evropského hospodářství s vysokým potenciálem růstu nebo strategickým významem. Odstranit roztržičnost kapitálového trhu a překážky přeshraničního poskytování a využívání finančních služeb, jakož i rozdíly v postupech vnitrostátního dohledu rychlým zavedením balíčku týkajícího se integrace trhů a dohledu nad nimi. Dokončit bankovní unii pokračováním v práci na všech jejích zbývajících prvcích v souladu s prohlášením Euroskupiny z června 2022. Posílit konkurenceschopnost bankovního sektoru.
- 11) Prozkoumat možnosti pro provedení doporučení Komise z roku 2025 o zlepšení dostupnosti spořicíh a investičních účtů pomocí zjednodušeného a výhodného daňového zacházení¹⁶ (září 2025) a o přehledech důchodových ukazatelů, systémech evidence důchodů a automatickém zařazení¹⁷ (listopad 2025), jakož i doporučení obsažených ve sdělení z roku 2025 o strategii EU v oblasti finanční gramotnosti¹⁸ (září 2025).

¹⁵ Dokument COM(2025) 124 final.

¹⁶ Dokument C(2025) 6800 final.

¹⁷ Dokument C(2025) 9300 final.

¹⁸ Dokument COM(2025) 681 final.

- 12) Nadále dosahovat rychlého pokroku v práci týkající se digitálního eura, podporovat inovace, hospodářskou soutěž a odolnost na platebním trhu a zajistit trvalou širokou dostupnost a použitelnost peněz centrální banky v digitalizující se ekonomice. Podporovat vývoj a zavádění v Evropě vyvinutých soukromých platebních řešení s celoevropským dosahem a prosazovat jejich interoperabilitu s digitálním eurem. Prozkoumat potenciál vydávání stablecoinů denominovaných v eurech a emitovaných Evropskou unií a vývoje tokenizovaných vkladů.
- 13) Podporovat mezinárodní úlohu eura a usilovat o další posílení jeho globálního postavení, mimo jiné dalším zlepšením evropských finančních a platebních infrastruktur a posílením jejich odolnosti a připravenosti.
- 14) Sledovat rizika pro makrofinanční stabilitu, včetně rizik vyplývajících z kvality aktiv, dynamiky přecenění a expozic souvisejících s klimatem a životním prostředím a vzájemných vazeb mezi bankami a nebankovními subjekty na hlavních finančních trzích a prostřednictvím soukromého financování. V případě potřeby posílit regulační rámec a rámec dohledu nad sektorem nebankovního finančního zprostředkování, aby byla zajištěna účinná identifikace a řešení vznikajících zranitelných míst.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně
